

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

נ"ו.

עין משפט נר מצוה

קפב א מיי פ"א מהל' ו
 אסוקר בלאה הל' ו
 סמו לאון קג:
ב מיי פ"א מהל' דעות
 הל' ח פ"א מהל' משנה
 הל' ז ט"ש"ע ח"מ סמו
 תכ סעף לטו:
קפג ג ט"ש"ע ח"מ ס'י
 רכח סעף א
 כג"ה:
קפד ד מיי פ"א מהל'
 אשוח הלכס יט
 סמו לאון קטח ט"ש"ע
 ח"מ ס'י רכח סעף ג:
קפה ה מיי פ"ד מהל'
 מוכר הלכס יח
 סמו שס ט"ש"ע שס סעף
 ט"ו:
קפו ו מיי פ"א מהל'
 אשוח הלכס יט
קפז ז מיי פ"א מהל'
 כלס הלכס ה:

תורה אור השלם

- 1 וביציעו שמוח וקאספר
 נאספר עליו נביח ולא
 ידעתי קרעו ולא דמו:
 תהלים לה טו
- 2 הוא מוצאת ודיא
 שולח אל המיח לאמר
 לאיש אשר אלה לו
 אנכי יהיה ותאמר חבר
 קא למי החתמת
 ותפתילם והמשח
 האלה: בראשית לח כה
- 3 ולא תנו איש את
 עמיתו ואת מאלהיו
 כי אני אלהיכם:
 יקרא כה יז
- 4 גם כי אונק ואשוע
 שבת תפלת: איכה ג ח
- 5 שמעה תפתי
 וישועתי האניק אל
 דמעתו אל תרש פי ג
 אנכי עמך תושב ככל
 אבותי: תהלים לט יג
- 6 רק לא יהיה כאחאב
 אשר התמבר לעשות
 דרע בעיני אשר
 אשח: שמואל א כה
- 7 בה תראי ונהג ארתי
 נצב על חומת אקר ובידו
 אקרי: עמוס ו ז
- 8 בפקודי ביד מיניה פן
 תהיה רעתה חסד ושר
 ישמע בה על פני תמיד
 תלי ומקו: ירמיהו ו ז
- 9 העם המכעיסים אותי
 על פני תמיד זכחים
 בנגות ומקשרים על
 הלבנים: ישעיהו סג ג
- 10 השם גבולך שלום
 חלב חסידים ישיבעך:
 תהלים קמו די
- 11 והיה אם ירע ישראל
 ועלה מדין ועמלק ובני
 קדם ועלו עליה:
 שופטים ג ו
- 12 והנה עליהם
 וישחיתו את יבול הארץ
 עד בואך עזה ולא
 ישאירו מתיקה בישראל
 ושה ושר וחמור:
 שופטים ו ד
- 13 וידל ישראל מאד
 מפני מדין ויעקבו בני
 ישראל אל:
 שופטים ו ו
- 14 ולאבךם הטיב
 בעבורה ויהי לו צאן
 ופקד ותמרים ועבדים
 ושפחה ותבנית וגמלים:
 בראשית יב טז

נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש בו. נקט הכי משום דבת שבע ספק אשת איש ופי' צוקנטרס משום דכל היוצא למלחמת צית דוד כותב גט לאשתו ע"מ שאם ימות יגרשה לא"כ אין זה כל היוצא אלף דוקא שיש להם אחין ואין להם בנים מיהו צוקנטרס לאו דוקא נקט יבס אלף שלא מתעגן ועוד קשה לר"ת דלמחר צמקת שבת (ד' נ"ו. וס' ד"ה גט) כל האומר דוד חטא אינו אלף טועה אמאי והא חזר אוריה מן המלחמה לא"כ ומיהו יש לחמות שהיו מתנין אם לא יחזור צוקף המלחמה ועוד קשה דמינח צפ' מי שחטאו (גיטין דף ע"ג. וס' ד"ה אמר) מנה היא בלחמן הימים רבי יהודה אומר רבי היא כאשת איש לכל דבריה ר' יוסי אומר מגורשת ואינה מגורשת ואפילו לרבי יוסי חטא דוד לאינה מגורשת ודאי וכ"ת דהתם צלל אמר מעכשיו דמוקי לה בגמרא צלומר מעת שאני בעולם צלומר שעת אמת קודם מימתי וצמלחמת צית דוד היו כותבים מהיום הא קמני בדיח צוקספתא מהיום אס מתי הימים שצנימים רבי יהודה אומר היא כאשת איש ומתני דמי שחטאו (ס' נני מוכח דלמחר מהיום לדלעיל מיניה קאי והא דלמחר צמקת צלומר מעת שאני בעולם צמקת מתי ר"ת ור"ח דפירושו נעשה לאומר מעת שהוא בעולם משום כיון דלמחר אס מתי מתכוין לרחק הגרושין כמו שיוכל ואינו רוצה שמתגרש עד סמוך למיתתו והא דקאמר מהיום להראות שהוא רוצה שיחולו גרושין (ס' מהיום) ומפ' ר"ת דצמלחמת צית דוד היו מגרשין לגמרי צלל שום תנאי אלף היו עושין הדבר צלעל כדי שלא יהו קופלין על נשומיהן לנשואן לכן קרו להו ספק אשת איש ולכל הפי' קשה דלפילו צל על אשת איש ודאי טוב ממלצין מדקאמר דוד הבא על אשת איש מיתמו צמקן ויש לו חלק לעולם הבא צלל ממלצין כו':

ו לא עוד אלא בשעה שעוסקין בנגעים ואחליות. כלומר לא מציעא בשעה שס' עטלים אלף אפי' עסוקים בלכות ממורות וגם אין עניינם לאשת איש ויש ספרים דגרסי בשעה שעוסקין בצרבע מיתום (צ"ע):

דבתיב היא מוצאת. צלל אלף כמו (איכה ד) וילת אש צליון שהיתה קרובה לאש כבר ולא שלחה לו אלף צמנו אס לא היה מודה לא היתה מפסקתו:

ואל דמעתה אל תהרש. אינו אומר שמע אל צכיי או ראה דמעתה אלף אל תחרש כלומר צטוח אני שלא תחרש דשערי דמעות לא נעלתי: **התבו חוליות ונתן חול בין חוריא** לחוריא. אס לא היה חול צינמים היה מודה רבי אליעזר דכלי חשוד הוא הטפלים סביב לתנור מחזרת החוליות ומעמידתן זו אלף זו ומשום דנתן חול צינמים להפריד החוליות זו מזה מטהר ר"א והכי תנן צמקת כלים (פסקה משנה ח) חתכו לרוחו פחות פחות מאכרבעה טפחים טהור מרחו צטיט טמא משסיקנו לפחות צו סופגנים רחוקי אש הטפלים ונתן חול או צרוך צינמים צזה אמרו הנדה (ב)

וצלעו. צביל אשתי זו שמתחלה חטאתי צה כמו (בראשית צ) ויצן את הצלע: שמוח ונאספר קרעו ולא דמו. אס קרעוני לא מלאו דס: ס' כדררש רבא. לטובה מעשה של דוד וצת שבע משלהם וספק אשת איש היא שהיוצא למלחמת צית דוד גט כריתות כותב לאשתו על מנת שאם ימות שתהא מגורשת מעכשיו ולא חוקק ליבס וכל אותן הימים היא ספק מגורשת אס מנת מגורשת מתחילה ואס לא מנת לא נתגרשה: היא מוצאת והיא שחנה. אע"פ שהיו מוציין אותה לשריפה לא אמרה להם ליהודה נבעלתי אלף שחנה לו למי שאלה לו אנכי הרה ואס יודה הוא מעלמנו יודה: עמיטו. עם אמו: צלונאס אספו. צלונאס דברים לצרעה: אונאס קרובה. לצא. פורענות אונאס ממהר לצא: שמעה ספלי. אין לשנותו מלשון צקשה שמצקש מאת הקצ"ה שישמע תפלתו אכל אל תחרש יש לשנותו מלשון צקשה ולומר צו אני צוטח שאין דרכך לשמוק ולא להחריש. אל תחרש אל תעשה אל מתן משמשין לשון צקשה ומשמין לשון עמיד כגון (מהלס קכא) אל ימן למוט הרי לשון צקשה ויאמר יעקב לא מתן לי מאומה (בראשית ו) הוא לשון עמיד: רק לא היה כחאב ספייה דקרא אשר הסתה אותו איוצל אשתו: [אססך גולא. אשתך קטנה כפוך עמך ושמע דבריה]: כל הסערים. שאל תפלה נעלו: מן משערי אונאס. הלועק על אונאס דברים אין השער נעל צפניו: הכל ע"י שליח. נפרעים על כל עבירות ע"י שליח: וצידו. לא מסרה לשליח: פרוגו. מחילה שצין שעינה לצלל מרוס: אינו נעל. להפסקי ראייתן מן המקום אלף תמיד רואה אותם עד שיפרע: וצידו ארך. משמע שהיא תמיד אללו ומשמש צה: על פני ואין מחילה צינו לצין העצירה: אימסי גוולך שלום. כשחלב חטים ישביעך הקצ"ה: מנדא. כד שנותנים צו שעורים: וקיש ואסי סגרא. התגר מקקש וצא. ואני שמעתי הדק מקקש כדך כלי ריקס ששמע צו קול הברה כשמשקשין עליו: וידל ישראל לעיל מיניה כתיב ויחננו עליהם וישחיתו את יבול הארץ: (אוקירו נשיכו. כדדו נשומיכס: מחווא. עיר שהיה רבא דר צמוכה כך שמה: חסכו חוליות. מנור העשוי חוליות מנרפו צכצשן כדך כלי חרס וא"כ צירף החוליות ונתן חול צין חוליא לחוליא: ר"א מעשה. שאין זה כלי חרס אלף צנין כעין כלי גללים וכלי אדמה שאין מקבלין טומאה: והכמים מעמאין. דאזלי צת חוליות. שאר תנורים שלהם היו עשויים כעין קדירות גדולות ופיו למעלה וצורף צכצשן כשאר קדירות ומטלטלים אלף שהיו מושצו על הארץ או על הדף ומדביק את טפילות העיט סביב על כולו לעשות עז שיקלוט ויחזיק את חומו: עכנאי

(א) סנהדרין קו. ע"ש,
 (ב) [אמר כלי], (ג) אבות צביות
 מנ: פוטו י: מחוואס קו:
 (ד) י"א הנה, (ה) י"א חניה,
 (ו) [שעושת ג], (ז) [אבות צביות
 לנ:], (ח) [צ"ל אמר], (ט) כלס
 פ"ה [מ"ן צביות וכן הוה
 דפיו: ועי' רש"ש],
 (י) [ד"ה אוקירו חר ד"ה
 מחווא], (יא) [פ"ה דגיטין
 ע"ש], (יב) [צ"ל מחיס],
 (יג) [ומצקת סנהדרין קו.
 גר להדיא בשעה שעוסקים
 בד' מיתום צ"ד], (יד) [ועי'
 מוס' צביות לנ: ד"ה אלף,

הגהות הב"ח
 (א) תוס' ד"ה תמכו וכו'
 הנה והטובה לכל
 ומיתם והעמאה נעמק:

גליון הש"ס
 גב' ויש לו חלק לעוה"ב.
 עיין פ"ד ד' ע"ב מוס'
 ד"ה היא מנדא:

מוסף רש"י

אל דמעתי אל תחרש.
 מלל כתיב את דמעתי
 תראה שום מיה נחית
 היא לפני ואין ריחן להפסקל
 אלף שמתקבל לפני (ברכות
 ג). החבו חוליות. מנר
 של חרס שהוה עשוי כלי
 ומטלטל ומחילה צפניו כן
 הטיט ומנרפו צכצשן כשאר
 קדירות, ואס נעמא חריות
 המכוז נמלה ואס נתנו
 בעיני זה שמתכו סביב סביב
 חוליות עגולות וחזר וחיברו
 צטיט של חול צין חוליא
 לחוליא, רבי אליעזר
 מטהר. עולמות, אשתי עוד
 ככל חרס שלף נרף צכצשן,
 והכמים מעמאין (ברכות
 ט).